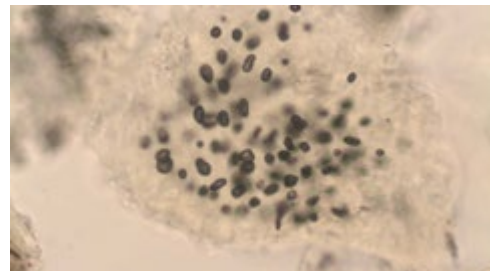
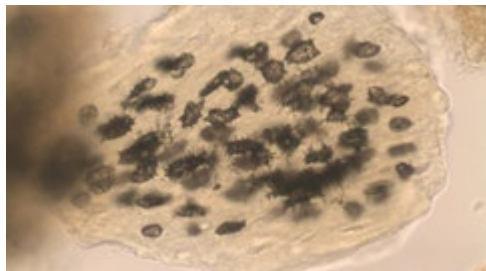
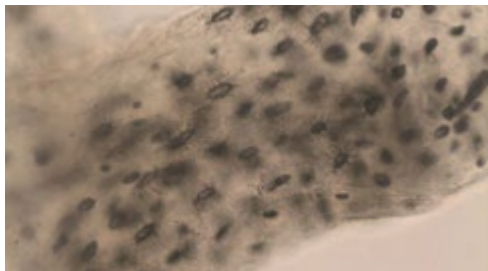

‘REGELS DIERMEEL KUNNEN IETSJE RUIMER’

FOTO'S: RIKILT

▲ Botfragmenten van rund, varken en kip.

Voorstanders van kringlooplandbouw willen graag dierlijke resten verwerken in veevoer om zoveel mogelijk dierlijke eiwitten te benutten. Dat kan, maar alleen in zogenoemde voedselwebs, waarin slachtafval van varkens bijvoorbeeld wordt verwerkt in kippenvoer, zegt Leo van Raamsdonk van Rikilt.

Om verspreiding van BSE (gekkekoeienziekte) te voorkomen, mag slachtafval van runderen sinds 2001 in Europa niet meer worden verwerkt in veevoer. En de EU legde ook de verwerking van andere dierlijke reststromen aan banden, zoals vleesresten, huid en botten die veel waardevolle eiwitten bevatten. Voorstanders van kringlooplandbouw willen dit ‘diermeel’ weer gebruiken als veevoer en willen dat de EU de regels versoepelt.

Daarbij moet echter wel streng worden gelet op de voedselveiligheid, zegt Van Raamsdonk van Rikilt. ‘Het gebruik van resten van herkauwers in veevoer is en blijft strikt verboden. Er is geen draagvlak voor versoepeling, want je wilt niet terug naar 180 duizend gekke koeien zoals we hadden in 2000. Het punt is dat de prionen die de gekkekoeienziekte veroorzaken, zich gedurende jaren ophopen in de hersenen van dieren. Er zijn inmiddels ook prionziekten gevonden bij herten, rendieren en dromedarissen. Je wilt dus niet afvalresten van herkauwers in de voedselketen terugbrengen.’

Voor resten van andere dieren zijn er meer mogelijkheden, vervolgt Van Raamsdonk. ‘Op dit moment verbiedt de EU verwerking van bijvoorbeeld varkensresten en pluimveeresten in veevoer. Dat betitelt de EU sinds 2002 als kannibalisme; dieren mogen geen

soortgenoten eten.’ Diermeel van varkens en pluimvee mag alleen worden verwerkt in voer voor huisdieren en vissen. Van Raamsdonk vindt dat dit kan worden verruimd. ‘De EU is daar ook mee bezig. In het nieuwe voorstel mogen varkensrestproducten in pluimveevoer worden verwerkt. Zo handhaaft de EU het kannibalismeverbod, maar kunnen er meer dierlijke reststromen worden verwerkt in het veevoer.’

Deze EU-regels hebben gevolgen voor het ontwerp van de nieuwe kringlooplandbouw, denkt Van Raamsdonk. ‘Resten uit productieketen A – varkens – moet je afzetten in productieketen B – pluimvee –, terwijl je de restproducten van B afzet in A of C – visteelt. Je maakt dan voedselwebs waarbij de afvalproducten via een arsenaal van verschillende verwerkingsmethoden heen en weer gaan.’ **RS AS**